

Capella de Sant Roc

Matadepera

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: La Barata
Emplaçament Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac
Alçada: 650

Coordenades:

Latitud: 41.64072
Longitud: 1.99001
UTM Est (X): 415886
UTM Nord (Y): 4610380

Classificació

Número de fitxa 08120 - 251
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Barroc Neoclàssic
Segle XVII
Any 1622
Autoria de l'element: Ramon Sorís i Joan Sorís
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Protecció Integral (Número 17 del Catàleg de Béns del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal).
Data aprovació: dt., 22/09/2009 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: 001600200DG10B0001GF

Fitxes associades:

[Goigs en lloança al Gloriós Sant Roch, patró de la Barata](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart

Descripció

Capella dedicada a Sant Roc, propietat de la família Barata. Està ubicada a ponent de la masia, en una petita elevació que li confereix una posició de domini en relació a les construccions del voltant. Aquest desnivell se supera amb una escalinata, però antigament hi havia només una rampa.

La capella és d'una sola nau, amb capçalera plana, i de creu llatina, però és fruit d'una reforma posterior a la seva construcció. En principi només tenia la nau central sense creuer. La coberta és a dues aigües amb el carener perpendicular a la façana principal.

La composició de la façana és senzilla, a partir d'un únic eix de simetria, definit per la portalada d'entrada de llinda recta, l'òcul de pedra amb vitralls policromats, al damunt, i coronant l'eix, el campanar de cadireta. La llinda, sense cap inscripció, està suportada per sengles pilastres esculpides al laterals amb capitells sense ornamentació, tot plegat molt auster. Al damunt de la llinda hi ha una rajola on s'hi pot llegir: "Capilla de Sn. Roque propiedad de Barata".

El parament és d'obra amb un revestiment de morter de calç i esgrafiats geomètrics. Les façanes estan coronades per una cornisa formada per teules i dentellons entre dues filades de maó pla.

De l'interior, destaquen els plafons ceràmics. El de l'altra és una rèplica i els que estan penjats són originals. La resta d'elements ornamentals i retauls d'estil barroc, són posats a partir de 1940 i portats de fora.

Hi ha enterrat, Antonio Barata Rocafort (1888 – 1936), assassinat els primers dies de l'alçament militar, juntament amb d'altres persones a escassos dos quilòmetres de la finca, en el PK 11 de la carretera BV-1221, en direcció a Talamanca. També Teresa Gual Mora (1901-1990), la seva esposa.

Observacions:

Durant la Guerra del Francès es va profanar el reliquiari.

Durant la Guerra Civil espanyola fou saquejada i incendiada. Només es van salvar tres plafons ceràmics. Els plafons de rajoles que actualment es poden veure van anar a parar al Museu de Terrassa. La família no en tenia coneixement fins que els hi ho comunicà un amic. Els dos laterals es van recuperar i el principal, de l'altar, on es veu Sant Roc és una reproducció. L'original es va quedar al Museu de Terrassa.

Història

Aixecada per ordre de Miquel Roca i Barata, casat amb Elisabet Barata i Margarit, gràcies al permís concedit, l'any 1622, per Joan Sentís, bisbe de Barcelona.

Fou construïda pels mestres d'obres Ramon Sorís i els eu fill Joan Sorís i beneïda l'any 1623 per mossèn Pau Barata, rector de Matadepera.

Un dels Barata que destaca per la seva vinculació a la capella, fou el canonge Barata, Reverend Francesc Barata i Muntanyà. Neix l'any 1667 a la Barata, i és prevere al bisbat de Barcelona. Va viure divuit anys a

Roma i retornà a la Barata amb el "Lignum Crucis" (reliquiari que conté un fragment de la Creu de Crist, actualment es conserva a la basílica de Santa Maria del Pi), que havia estat lliurat pel papa Benet XIII, el Papa Luna (Joan Solà, 1925).

També aporta, procedent de Roma, un fragment dels sagrats ossos de Sant Roc en un reliquiari, i aconseguí "la Indulgència Plenària, per aquells que visitin la capella, a partir de les vespres del dia de Sant Roc, fins a la posta" que concedeix el papa Climent XII. En Francesc Barata i Muntanyà mor a la Barata a l'edat de 82 anys.

Després de les destrosses de la Guerra Civil es reconstrueixen els desperfectes seguint la direcció de Josep Rigol i Fornaguera, director de la Junta de Museus de Terrassa.

La devoció a Sant Roc es va difondre ràpidament a partir del segle XV. Des de Venècia es va estendre el culte cap a les contrades germàniques i als Països Baixos. El 1477, degut a una epidèmia de pesta bubònica, es va fundar a Venècia una confraria que sota el seu patronatge allotjava malalts de pesta, coneguda com a "Confraternità o Scuole di Sant Roco". Aquesta va fomentar la devoció a Sant Roc construint capelles i centres d'acollida per tot Itàlia i fins i tot per molts països d'Europa. Recordem que el Consell de la Vila de Terrassa s'encomana a Sant Roc perquè lliuri als terrassencs de l'epidèmia de pesta el 7 de juliol de 1588.

Bibliografia

AJUNTAMENT de Matadepera (2009). Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Matadepera. Tomo IV. Catàleg de Béns.

FONT, Xavier (1997). *Inventari del Patrimoni Cultural de Matadepera*. Ajuntament de Matadepera.

FONT, Xavier; MUNUERA, Jaume (2014). *Matadepera. Patrimoni cultural*. Ajuntament de Matadepera.

LACUESTA, Raquel; MOLET PETIT, Joan; RUIX DE GUINEA, Jesús Àngel (2001). *Inventari del Patrimoni Arquitectònic. Parc Natural de Sant Llorenç i Serra de l'Obac*. Diputació de Barcelona. Serveis del Patrimoni Arquitectònic Local i de Parcs Naturals.

OLIVA, Benet (2015). *La història de l'austriacista mossèn Barata, rector de Premià*; dins XXXII Sessió d'Estudis Mataronins. Mataró: Museu-Arxiu de Santa Maria, pp. 73-89.

SOLÀ, Joan (1925). *La capella de Sant Roc de la Barata*, dins Butlletí del Club Pirinenc, Terrassa, any III, núm. 11, juliol – agost 1925, pp. 156-159.

<https://jplananieto.blogspot.com/2018/12/la-capella-de-sant-roc-de-la-barata.html>

